

Livets gang

Ugens vers

"Alting har en tid, for alt, hvad der sker under himlen, er der et tidspunkt" (Præd 3,1).

Introduktion

Kong Salomon har i Præd 1,1-8 skrevet noget af det smukkeste poesi, der findes:

"Alting har en tid,
for alt, hvad der sker under himlen, er der et tidspunkt.
En tid til at fødes, en tid til at dø.
En tid til at plante, en tid til at rydde.
En tid til at slå ihjel, en tid til at helbrede.
En tid til at rive ned, en tid til at bygge op.
En tid til at græde, en tid til at le.
En tid til at holde klage, en tid til at danse.
En tid til at sprede sten, en tid til at samle sten.
En tid til at omfavne, en tid til ikke at omfavne.
En tid til at opsøge, en tid til at miste.
En tid til at gemme hen, en tid til at kaste bort.
En tid til at rive itu, en tid til at sy sammen.
En tid til at tie, en tid til at tale.
En tid til at elske, en tid til at hade.
En tid til krig, en tid til fred."

Disse ord indfanger meget af et menneskes tilværelse – vores livs tider, livets regelmæssighed. Vores liv gennemgår forskellige stadier og forandringer. Det sker lige fra det øjeblik, vi fødes. Nogle gange er forandringerne gode, andre gange ikke. Nogle gange kan vi selv kontrollere dem, andre gange ikke. I denne uge skal vi se på forskellige faser og op- og nedture i vores liv, og især på den indflydelse, de har på os og vores familier.

Ugens tekster

- 1 Mos 1
- 1 Mos 8,22
- Sl 90,10
- Job 1,13-19
- ApG 9,1-22
- Fil 1,6
- Rom 8,1

I begyndelsen

Bibelen begynder med det første. Det fremgår af ordene: "I begyndelsen ..." (1 Mos 1,1). Det første kapitel fokuserer selvfølgelig specielt på jordens forvandling fra at være "tomhed og øde" (1 Mos 1,2), til at Gud selv på den sjette dag "så, hvor godt det var" (1 Mos 1,31). Denne begyndelse er altså begyndelsen på vores verden.

1 Mos 1

Spørg dig selv: Er der nogen antydning af tilfældighed eller vilkårlighed i denne tekst, eller sker det hele på en meget organiseret måde, hvor alt foregår på tiltænkt tid og sted? Hvad fortæller svaret på det spørgsmål om Guds karakter?

Ellen White skrev: "Orden er himlens første lov" (Signs of the Times, 8. juni 1908). Det samme er åbenbart tilfældet på jorden. Selv om synden har ødelagt meget i naturens verden, er der til en vis grad stadigvæk orden, rytme og regelmæssighed.

1 Mos 8,22

Hvordan ser vi orden også i dette vers?

Selv efter syndefaldet skifter årstiderne som regel i en velordnet rækkefølge. Sammen med lysene på himlen, altså solen og månen, som skal skille dag fra nat og "tjene som tegn til at fastsætte festtider, dage og år" (1 Mos 1,14) er der også årstider, som alt sammen er en del af den naturlige rytme i den verden, som Gud har skabt. Og selv om vi kun får nogle få glimt, som fx Es 66,23, ser det ud til, at der vil være en tilsvarende rytme på den nye jord.

Til at
tænke over

Tænk over, hvordan sabbatten indvirker på dit liv, især dit familieliv, hvad det så end består af. Hvad er de specielle fordele, ikke kun ved sabbatten, men ved det faktum, at den kommer med så stor regelmæssighed?

Livets regelmæssighed

Videnskabsmænd taler om noget, de kalder cirkadiske rytmer – tanken om, at der findes biologiske rytmer eller regelmæssighed (der somme tider kaldes vores biologiske ur), der styrer visse funktioner i vores krop. Der findes med andre ord også en vis grad af regelmæssighed i vores egen krop.

Hvilke forudsigelige tider i vores liv omtales i følgende skriftsteder, og hvordan er de direkte knyttet til vores familieliv?

- Præd 3,2
- 1 Mos 21,8;
- Dom 13,24
- Sl 71,5-6
- Ordsp 5,18
- 1 Mos 15,15
- Dom 8,32
- Sl 90,10

Mellem livets to yderpunkter, fødsel og død, oplever vi alle forskellige tider, som ikke nødvendigvis er de samme for alle. Nogle børn lever ikke længe efter fødslen; andre vokser op og lever til de bliver gamle. Børn vokser og udvikles i deres eget tempo. Nogle lærer at gå og begynder at tale tidligere end andre. Nogle bliver i stand til at tage en lang uddannelse og blive professionelle, mens andre vil bruge deres tid på andre former for arbejde. Nogle vil stifte familie, mens andre aldrig bliver gift eller får børn.

Der er milliarder af mennesker på jorden, og selv om vi har meget tilfælles (se ApG 17,26), er vi alle individuelle. Derfor vil der være forskel på vores tilværelse.

På en måde er disse forskelle vigtige; for de er med til at gøre os alle enestående. Det betyder, at vi alle har noget unikt at dele med andre. Vores forskellighed kan gøre os til en velsignelse for andre. Både unge og gamle kan nyde godt af det, de andre kan tilbyde: "Unge mænds pryd er deres kraft, de gamles ære er det grå hår" (Ordsp 20,29). Uanset, hvilket tidspunkt i livet, vi befinder os på, og uanset, hvor forskellige vi er, har vi alle noget vi kan tilbyde, ikke kun Gud, men også hinanden.

Hvordan kan du være en velsignelse for andre, uanset hvordan din tilværelse er lige nu? Kan du gøre en bevidst indsats for at være til velsignelse for nogen, især i din egen familie?

Til at tænke over

Det uventede

Job 1,13-19;
2,7-9

Hvad skete der med Job? Hvordan er hans erfaring noget, der i en eller anden grad sker for os alle på et eller andet tidspunkt?

Den græske filosof Heraklit sagde, at "det eneste sikre er forandring." Når alt ser ud til at gå godt, kan der pludseligt ske noget uventet. Det kan være tab af arbejde, sygdom, dødsfald, brand, en bilulykke.

Men ikke alle forandringer behøver at være negative. Måske fører en forfremmelse på arbejde til bedre økonomiske forhold. Eller måske møder du nogen, som ender med at blive din ægtefælle.

Uanset, om forandringen i vores ellers regelmæssige tilværelse er god eller mindre god, kan hele tilværelsen ændres på et øjeblik.

Job forventede slet ikke, at hans liv skulle ind i en ny fase. Bibelen beskriver ham som en, der var en "retsindig og retskaffen og gudfrygtig mand, der holdt sig fra det, der var ondt" (Job 1,1). Vi ved også, at han var gift, havde syv sønner og tre døtre, og at han var meget rig (Job 1,2-3). Når vi når til midten af Jobs bog har han lidt mindst seks store tab: sin ejendom, sine arbejdere, sine børn, sit helbred, sin hustrus støtte, sine venners opmuntring. Hele hans tilværelse er vendt på hovedet, og hans familieliv er knust.

Jobs situation var ekstrem; men hvem af os har ikke oplevet noget uventet, også på en meget negativ måde? Vores liv kan være helt ok; men pludselig og uden varsel forandres det hele, og vores liv og familiens liv bliver aldrig det samme igen.

Dette er ikke noget nyt. Adam og Eva forventede sandsynligvis ikke, at Abel blev slået ihjel, og Josef regnede ikke med at blive solgt som slave til Egypten. I begge beretninger var det familiemedlemmer, der var forrædere, og i begge blev familierne dybt berørt af det, der skete med andre familiemedlemmer. Bibelen er fuld af eksempler på mennesker, hvis liv og familier blev totalt forandret på grund af en uventet hændelse.

Til at
tænke over

Hvordan har din tro hjulpet dig midt i prøvelser, der uventet har forandret rytmen i din tilværelse?

Skift i tilværelsen

Det er en kendsgerning, at vi mennesker er vanedyr. Og vi kommer let ind i et vanemønster, som er sværere at ændre, jo ældre vi bliver. Forandring er ikke let for os. Hvor mange hustruer har ikke i mange år klaget: "Jeg har forsøgt at ændre på min mand, men ..."? Men Gud er interesseret i at forandre os, måske ikke så meget vores personlighed, men helt afgjort vores karakter. Det er en stor del af, hvad frelsesplanen går ud på: Gud forandrer os til nye mennesker i ham.

ApG 8,1-3;
9,1-22
Gal 1,15-17

Hvilken stor forandring skete med Saulus fra Tarsus, og hvordan foregik det?

"Da Saulus helt overgav sig til Helligåndens overbevisende magt, så han de fejl, han havde begået i sit liv og indså, hvor omfattende Guds lovs krav var. Han, som havde været en stolt farisæer, som var sikker på, at han blev retfærdiggjort ved sine gode gerninger, bøjede sig nu ned for Gud med et lille barns ydmyghed og enkelhed, bekendte sin egen uværdighed og bønfuldt Gud om nåde gennem den korsfæstede og opstandne frelser. Saulus længtes efter at leve i fuldstændigt harmonisk forhold med Faderen og Sønnen; og i sit intense ønske om tilgivelse og accept af Gud, bad han med stor inderlighed...

Den angrende farisæers bønner var ikke forgæves. Hans hjertes inderste tanker og følelser blev forvandlet ved guddommelig nåde; og hans ædlere evner blev bragt i harmoni med Guds evige hensigter. Kristus og hans retfærdighed blev vigtigere for Saulus end hele verden." (Ellen White, *The Acts of the Apostles*, s. 119-120.)

Selv om vores egne omvendeshistorier slet ikke er så dramatiske som Saulus', bør vi alle have vores egen erfaring og historie om, hvordan Gud har virket i vores liv for at forandre os til den slags personer, som vi ved, at vi bør være. Processen kan tage lang tid, og til tider kan vi måske tvivle på, om der i det hele taget sker noget. I de situationer er det vigtigt for os at meditere over følgende to bibeltekster og tage Guds løfter til os.

Fil 1,6
Rom 8,1

Hvordan passer disse to løfter sammen i den kristnes erfaring?

Menneskelige relationer

Bibelen er fuld af relationer. Gud skabte os til at leve i forhold til andre. Meget få af os lever i fuldstændig isolation. Først af alt ville ingen af os være til uden andre mennesker. Selv efter fødslen har vi brug for andre til at tage sig af os, i hvert fald indtil vi når en vis alder, hvor vi i princippet bør være i stand til at leve på egen hånd. Og selv om vi kunne det, hvem ville ønske at gøre det? De fleste af os har brug for og længes efter selskab og venskab med andre mennesker. Selv om vi kan have kæledyr som venner, får vi trods alt de dybeste og mest meningsfyldte og livsforandrende forhold med andre mennesker. Det er derfor ikke mærkeligt, at familien og det indbyrdes forhold i familien har så stor betydning for os.

Fordi de fleste af os har kontakt med andre, ofte hele tiden, kan disse forhold ofte få indflydelse på rytmerne og forandringerne i vores tilværelse. Og det sker begge veje; andre mennesker har indflydelse på os, og vi har indflydelse på dem. Og enten vi er klar over det eller ej, kan dette samspil den ene eller den anden vej være god eller dårlig. Det er derfor vigtigt, at vi hele tiden er proaktive, så vores indflydelse på andre altid er god. Det gælder især dem, der står os allernærmest, og det er oftest vores egne familiemedlemmer.

Hvad siger disse tekster om vores forhold til andre?

Rom 15,7
Ef 4,2.32
1 Thess 3,12
Jak 5,16

Princippet er ganske enkelt. Hvis vi opfører os godt, venligt og medfølelse over for andre, vil vi have en positiv indflydelse på dem, så det faktisk kan føre til, at der sker en positiv forandring i deres liv. Ligesom Jesus forandrede menneskers liv på en meget positiv måde, kan vi også være med til at gøre noget lignende for andre. Og vi må huske, at vores indflydelse enten vil være god eller dårlig, også når den sker ubevidst. Og denne indflydelse er allerstørst i vores egen familie.

Læs hvad Jesus siger i Luk 11,34 og Mark 4,24-25. Hvad fortæller disse udtalelser om betydningen af vores forhold til andre mennesker?

Til at
tænke over

Til videre studium

Tænk over den forandring, som skete i Jesu disciples liv, mens de tilbragte tid sammen med ham. De var for det meste ulærde og enkle mennesker, vant til deres jødiske traditioner og lære, som nu blev udfordret af den galilæiske rabbi. De oplevede jalousi (Matt 20,20-24) og konflikter (Joh 3,25); de syntes at mangle tro (Mark 9,28-29), og de forlod til og med Jesus (Matt 26,56) og fornægtede ham (Matt 26,69-74). Men samtidigt voksede de åndeligt, så folk genkendte, at Peter havde været sammen med Jesus (Matt 26,73). Medlemmer af Rådet undrede sig, da de blev klar over, at Peter og Johannes var "jævne og ulærde mænd". "De vidste, at de havde været sammen med Jesus" (ApG 4,13).

Hvad siger følgende citat fra Ellen White om hjemmets indflydelse? "Måske er hjemmet enkelt, men det kan altid være et sted, hvor opmuntrende ord siges og venlige handlinger udføres, hvor høflighed og kærlighed er blivende gæster" (*The Adventist Home*, s. 18).

Spørgsmål til drøftelse

1. Læs Præd 3,1-8. Hvad siges i disse vers, og hvordan kan vi anvende principperne herfra i vores eget liv og erfaring?
2. Tal sammen i klassen om nogle af de livsforvandlerende oplevelser, I har gået igennem og tal om, hvad I har lært af dem. Tal også om, hvad I eventuelt burde have lært, men ikke gjorde. Hvilken effekt havde disse oplevelser på jeres familier?
3. Hvad i dit liv er helt anderledes i dag, end det var før du blev en kristen? Hvad siger dette om os, og hvordan Kristi kraft kan forandre os?

Aktiviteter og dialog

Guds Ord
og klassens
aktiviteter

- Dette kvartals lektier er måske mindre et bibelstudium og mere en samtale om forskellige sider af vores liv, baseret på Bibelens overordnede budskab.
 - Prøv i løbet af kvartalet hele tiden at referere til, samle og læse bibelske tekster, som berører og belyser de emner, der behandles, men
 - ... husk ikke at læse emner og spørgsmål fra vores tid ind i bibelske tekster, som egentlig ikke omhandler moderne spørgsmål.
- Prøv hver især at inddele jeres liv indtil nu i overordnede faser, barndom, ungdom, etc. Notér jer, hvor der har været markante ændringer af betydning for jeres personlige udvikling og erfaring, som fx flytning, dødsfald, ægteskab, barnefødsel etc.
 - Hvilke ændringer har været af størst betydning i dit liv?
 - Hvilke faser og forandringer har haft den mest markante indflydelse på din kristentro og dit kristne liv?
- Del nogle af jeres erfaringer med hinanden!

Uddybende
spørgsmål

- Prøv at beskrive den forskel, mennesket har i sin frihed før og efter syndefaldet.
- Sabbatten og ægteskabet/familien er to institutioner, som Gud oprettede allerede i Edens have, før mennesket faldt i synd.
 - Sammenlign sabbatten og ugen med årets tider. Hvad er ligheder, hvad er forskelle?
 - Hvordan afgør vi måned og år? Hvordan afgør vi, hvornår det er sabbat?
 - Ugen kommer med regelmæssighed i samfund, hvor man har valgt en syv-dages cyklus.
 - Hvorfor fejrer vi sabbatten som den syvende dag – og ikke fx mandag eller onsdag?
 - Hvorfor tror du, at Gud brød regelmæssigheden: Han arbejdede i seks dage, men "pustede" så ud, holdt hvile?

